

**SATU VIRTALAN JA MARJA-LEENA LEPPÄSEN VALTUUSTOALOITE
LIIKENNEVALOJÄRJESTELMÄN KÄYTÖN MUUTTAMISESTA**

257/012/2009

KH § 260

Valtuustoaloite 30.3.2009:

"Lappeenrannan valo-ohjattujen risteysten liikennevalojärjestelmän käyttöä tulee muuttaa siten, että risteysten valo-ohjauksia ei pidetä päällä jatkuvasti kaikkina vuorokaudenaikoina ja viikonpäivinä sekä että joidenkin risteysten valo-ohjauksia muutetaan muutoinkin.

Lappeenrannan valo-ohjattujen risteysten

- 1. liikennevalot voitaisiin pääsääntöisesti pitää pois päältä yöaikaan sunnuntaista perjantaihin klo 21.30 - 6.30 välillä, yöaikaan perjantaista lauantaihin klo 24.00 - 8.00 ja sunnuntaisin klo 0.00 - 21.30 välisellä ajalla**

Mainitut ajat liittyvät siihen, että liikenne hiljenee sen jälkeen, kun päivittäistavarakaupat sulkeutuvat arkisin klo 21 ja aamuruuhka alkaa työhön ja kouluun kulkevien myötä klo 6.30 jälkeen. Valot olisivat kokonaan pois päältä siten, etteivät ne ole myöskään oranssilla vilkkuvalolla. Mainittuina kellonaikoina liikenne kaupungissamme on sen verran vähäistä, että valo-ohjauksien ei tarvitse olla päällä ja liikennevalojen päällä olemisesta on enemmän haittaa kuin hyötyä. Myöskään liikennevalojen ei-päällä oleminen ei aiheuttane erityistä turvallisuusriskiä kenellekään liikenteen käyttäjälle.

Lappeenrannassa on myös paljon liikennevaloristeysiksi, joissa

- 2. virheän valon tulisi vaihtua vähemmin liikennöidyille katu- ja tieosuuksille ainoastaan silloin, kun kyseisestä suunnasta tulee auto tai autoja.**

Muutamissa Lappeenrannan valo-ohjatuissa risteyksissä tällainen on käytössä, mutta hyvin paljon on niitä, joissa ei ole, mutta joissa olisi aiheellista olla. Useissa risteyksissä vihreä valo vaihtuu risteävälle sivukadulle/tielle ja pääkadun autot joutuvat pysähtymään, vaikka risteävältä kadulta/tieltä ei tulekaan ketään. Eräs mainitsemisen arvoinen risteys keskustassa on Lappeenkadun ja Villimiehenkadun valo-ohjattu risteys, jossa vihreän valon tulisi vaihtua Villimiehenkadulta tuleville autoille vain silloin, kun kyseisestä suunnasta tulee autoja. Näin ei nyt ole.

Allekirjoittaneen omakohtaisen kokemuksen sekä kaupunkilaisilta kuin joiltakin taksikuskeilta saamani palautteen perusteella on aiheellista muuttaa valo-ohjattujen risteyksien liikennevalojen toimintaa.

Mainituilla muutoksilla saataisiin

- **liikenne sujuvammaksi**
- **ajoneuvojen tyhjäkäynnin aiheuttamat ympäristöhaitat pienemmiksi** turhien pysähdysten ja liikennevaloissa odottamisen jäädessä pois sekä
- **kaupungin sähkönkulutuksen säästöä**, kun liikennevalot olisivat edellä ehdotettuina aikoina kokonaan pois päältä."

Teknisen toimen lausunto 4.5.2009:

"Kaupunki päättää kadunpitäjänä liikennevalojen toiminta-ajoista. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus tieliikenteen liikennevaloista asettaa toiminta-ajoille seuraavat lähtökohdat (§17): "Liikennevalojen tulee pääsääntöisesti olla aina toiminnassa. Jos liikenne on hyvin vähäistä, voidaan liikennevalot kuitenkin esimerkiksi kello 24-06 välisenä aikana kytkeä pimeäksi, jollei siitä aiheudu vaaraa."

Liikennevalojen toiminta-ajan pidentämisen on todettu parantavan valtakunnallisella tasolla liikenneturvallisuuksi. Suomessa liikennevaloliittymien onnettomuuksista noin 20-30 % on tapahtunut valojen ollessa pois toiminnasta joko tarkoituksellisesti (iltaisina ja öisin) tai teknisen vian vuoksi. Valojen ollessa pois toiminnasta onnettomuusriskin on todettu olevan moninkertainen ja onnettomuudet ovat vakavampia kuin muina aikoina tapahtuneet (Tiehallinnon julkaisu TIEH 2100040-v05 "Liikennevalojen suunnittelu, LIVASU").

Lappeenrannan kaikki liikennevaloristeykset toimivat liikenneohjatusti eli automaattisesti ilmaisimilta saadun liikennetiedon ja ohjelmiin määriteltyn raja-arvojen perusteella. Ohjelmiin on määriteltä vihreän minimiajat sekä maksimiajat jotka toteutuvat, jos ilmaisimilta saatuja pyyntöjä on riittävästi. Jos risteyksen ilmaisimissa on vikaa, esimerkiksi asfalttiin upotetun silmukan vaurio, ohjelma antaa tälle tulosuunnalle aina maksimiajan vaikkei pyyntöjä olisikaan. Silmukkailmaisimien korjaus on mahdollista vain roudattomana aikana, mutta se on mahdollista korvata tilapäisesti tutkalla.

Hiljaiseen aikaan, kun liikennettä ei ole lainkaan, risteys siirtyy lepotilaan, joka voi olla joko kaikille punainen tai pääsuunnalle vihreä. Ensimmäinen ilmaisun antava auto tai jalankulkija saa ensimmäisenä vihreän. Jalankulkijan painonappi käynnistää usein oheispyynnöllä samansuuntaisen autoliikenteen vihreän, vaikka autoja ei olisikaan. Tällöin suojatievihreän ja sen lisäksi suoja-ajan aiheuttama odotusaika voi aiheuttaa tuntuman tyhjästä risteyksestä vaikka jalankulkija on paikalla ollut. Myös ohjelmanvaihto aiheuttaa tilanteen, jossa ohjelma kierrättää kaikki suunnat kertaalleen läpi vaikka pyyntöjä ei olisikaan. Eri ohjelmia risteyksessä on yleensä 4-5 ja ohjelmanvaihtohetkiä seitsemän vuorokaudessa.

Liikennevaloristeysten saneerausten yhteydessä ja aina tarvittaessa tarkistetaan, ovatko liikennemäärät muuttuneet oleellisesti ja

aiheuttavatko muuttuneet liikennemäärät ohjelmien uusimistarpeen. Tänä vuonna saneerataan Reunakadun-Onninkadun liikennevaloristeys, jossa on kaupungin vanhin ohjauskoje.

Yksittäisistä risteyksistä Lappeenkatu-Villimiehenkatu on aikanaan ohjelmoitu hieman jäykäksi, mutta Lappeenkadun saneerauksen myötä nämä valot poistuvat, samoin Armilankadun liittymästä kiertoliittymän rakentamisen vuoksi. Armilankadun kiertoliittymän rakentamisesta jouduttiin luopumaan tänä vuonna säästösyistä.

Yhteenvetona todetaan, että liikennevalojen toiminnan keskeyttäminen laajemmalti on turvallisuutta huonontava toimenpide eikä siihen tule ryhtyä. Kohteissa, joissa on vähän suojateitä ja pääsuunnan nopeuksien hallinta pystytään varmistamaan, asiaa voidaan tutkia yöaikojen osalta. Teknisen toimen palvelutuotanto ottaa mielellään vastaan palautetta ja ideoita yksittäisistä ongelmakohteista." (JW)

Kh Merkitään tiedoksi ja saatetaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kj Hyväksyttiin.